

bonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Janvier 1928, No 244

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون

3 بچق، اعلا کاغد لیسى 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴۴-۱۵ کانون ثانی ۹۲۸

غزل

یوق اشتکای جور فلکدن نصایز ،
سر لوحه سنده حمد ایله باشلار کتایز .

بزدن کلام تند ایشیدیر تند سولهین
دوشمن سؤال خصمه مقایر جوابز .

ایجاب حاله واقف اولان اهل دفتر
یوق کیمسه دن زمانه ده هیچ اجتنابز .

صدق وثبات مسلکمزدر، که ایله من
بیگ تیغه قارشی کاسه تخلف ذهابز .

شاه کدا نهادر، اولور تختگاه فیض
معموره محبته قلب خرابز .

جرخ ایله سین جفا سنی ایسترسه بی عدد
روز جزاده یوقی بزم بر حسابز .

نامق، جلال وجلای تنزله ایسته من
باش اکمز آسمانه علو جنابز .

نامو کمال

صالح ذکی

یالکیز منزله قالدیکز ای اونی بیلن دالار ؛
بهاریکز آنچه بنده اونی آکارم .
تازه ملتعلر کلیر ، قلمده بر دال صالار ،
آشمنز بیله زلر کی بیلمه دن یانارم ...



بر وداع تورکوسنی خاطرلارم بو یرده ،
بر وداع تورکوسی، که تا کوکلدن کلشدی .
تیره بن آنچه بر سس یوکسه لمش پرده پرده
بر آرزو کره کوکسی ، تا قلبی دهلمشدی .



تسلیسی غیب اولان یاسلی قورولر کی ،
اوزاقلرده خینجیران بر خیالین سس کلیر .
کندی یانیق سسلیه قاناتدینی برقلی ؛
جهان ، جهان آریان اچلی بر نفس کلیر ...

سومك نولكميدر ؟

قارشی کنج قادینه موسیقی او کره تیور، شوپنهاورک فلسفه سنی
و ادبیات تدریس ایدیوردی. معلم ایله شا کرد آراسنده
مناسبت و الفتک تزیادی بونلری عادتاً بربرینه محرم
قیلمشدی . (واغنه) صبا حلین بسته له دیکنی آقسام
غروب وقتی شا کردینه چالماغی حادث ایدیلمشدی .
(وه زندوق) کوزل کوشکنی انشا ایتدیردیکي وقت
زوجه سنک الحاح و ابرامی اوزرینه یاننده کی مأوی ده
واغنه ایچون یاپدیرمشدی . واغنه ۱۸۵۷ سنه سنده
اوراده حضور و سکونت، منت و مسرت ایچنده یرلشدی
واوچ سنده نبری تصور ایتدیکي تریستانی اکال ایله صوک
پرده سنی ماتیلده او قودی . بوقرائت ایکی حساس قلبی
یکدیگرینه بند ایتمکه ختام بولدی .

«عالی یورمه کلی برقادین او کونه قدر محترز و متردد
ایکن جسورانه آلام و اضطرابات عمانه کندینی آتارق
بکا « سنی سویورم دیدی و بکا بوعلوی دقیقه بی یاشاندی .

(زورنج) ی طانیانلر ، شهر جوارنده «یشیل تپه»
اسمیه معروف صیرتده باغچه لر ایچنده انشا اولونمش
بربردن کوزل کوشکاری حیرانیتله سیر ایدرلر . بونلرک
ایچنده باخصوص ردانه سی اوک طرفنده فوق العاده واسع
تراسه سی و متعدد بالقونلری، احتشام و ظرافتله دیکر لرندن
آیریلیر ؛ بونک یانی باشنده بر عشق یوواسی دنیله بیله جک
قدر ظریف و شاعرانه برشاله واردر . بو محشم کوشک
تجارندن (وه زندوق) ک مالکانه سیدر . و یاننده کی اوافق
دائرة که Asile یعنی مأوی اسمنده در ؛ (واغنه) ک
اقامته مخصوص اوله رق بنا اولونمشدر . (واغنه) ده
وه زندوق عالمه سنی ۱۸۵۱ سنه سی نهایته دو غروطنیمشدی
او تو وه زندوقک ثروتی صنعتکارلری و ادبیات منسوبینی
قبوله و اونلری تشویق و حمایه به مساعدیدی . زوجه سی
ماتیلد یکر می یاشنده ، کوزل و ممتاز و رقیق بر ذوقه
مالکدی . (واغنه) ، زوجندن کوردیکي لطف و معاونته

مسافه لرده - سعادتك اوته سنی دوشون .

ایشته ترستان ایله ایزولدك بشریت فوقنده کی عشق! بو،
کندیلکندن چیققی ایچون صرف ایدیلن نومیدانه مساعیدر.
باقکز ترستان نه دیور: « بن آرتق بن دگم ، بن ایزولدم،
آرتق ترستان دگم » عینی زمانده ایزولد دخی شوبله ترنم
ایدر: « سن ایزولدسک - بن ترستانم و بن آرتق ایزولد دگم. »

صو کرا ایکیمی بردن: « اسمسز ، - بربر مزدن
آرماق سزین - ای یکی حقیقت ، - ای یکی آتش ؛ - دائما
نهایتسز - تک بر روح ، - یانوب قاورولان بر کوکسک
صوک عشق مسرتی ، بونلرک تخیل ایتدکلری تام برلشمک
بویله در . بونی یر یوزنده بوله بیله جکلرمی ؟ ظن ایتیکزه
ترستان بر جانی قیلیجیله دکل کندی عشقیله ئوله لیدر.
او وقت ایزولد ایچون اونک وجودی اوزرینه یاتوب اونی
تعقیب ایتمکدن باشقا یاه جق برشی یوقدر .

او وقت سویله دیکی شو آلمی سوزلری دیکلیکز :

« خفیفجه ، یاواشجه - نصل تبسم ایدیور ... کوزلری
ناصل - سعادته آجیلور ، - دوستلر اونی کورسور میسکز ؟
اوف ، دیکلیم - بو نوحه یی - که اوقدر کوزل و خفیف در،
آغلایان طالیقدر - سوزلری کائاتی - طاتی بارشما ، اوندن
دوغان ترانه - بکا نفوذ ایدیور - کندنده اهتزاز ایدیور -
وطاتی برسس - اطرافده عکس ایدیور - دها آجیفجه ترنم
ایدیور - وبی احاطه ایدیور - بونلر طالیقه لر میدر ، اذواق سرمدیه
طالیقه لر میدر ؟ بونلر موجه لر میدر ؟ - سعادت نفحه لر میدر ؟
نصل شیشیورلر - ناصل بنی قاورایورلر ! - نفس آلماییم ؟
یوقسه دیکلیم ؟ - طاتلی میم ؟ یاخود اوکا غرق اولئی میم ؟
بو طاتی صولوقلرده - نفسی غائب ایتلی میم ؟ .. بو صالایان
سیلده - بو ترنم ایدن کورولتوده - بو دنیاك صولوغنده -
بوغولش - محو و خراب اولش - بی شعور - ای صوک سعادت ! »

ایشته حقیق عشق یولنده ترستان ایله ایزولدك ایکیمی ده
محو اولمالی غائب اولمالی و جهانده بر برینه قاریشمالی .
اوچ ربع عصر کچدی ازلی درسه برشی دکیشمه دی .
واغنه ره کوره سومک ئولمک در . شکلی ، شخصیتی ،
اسمی ، ترک ایتمکدر . بویله برلشن عاشق لرک بشقه برشیته
احتیاجلری یوقدر . بر آله و دأرئسی اونلری قابیلار
و چابو جاق یاقار . بوراسی فانیلر ایچون دکلدر . اونلر ،
اوزاقدن بو آتش بیغیرلرینه باقارلر . لیکن اورایه قدر
چیقمازلر .

۱. ح عالیانه

بو صورتله سن بکا حیات و یرمک ایچون کندینی ئولومه
نذر ایتدک ، بنده سنکله برابر دنیایی ترک ایتک ، سنکله
برابر اضطراب چکمک ، سنکله برابر ئولمک ایچون
سنک حیاتی قبول ایتدم .

ایشته واغنه برحوال مستیده فاجعه نک سحرار
موسیقیسی یازماغه باشلادی . فقط (واغنه) ک قاریسنک
قیصقناجلیقی وه زه ندوقلرله برلکده تمديد اقامته امکان
براقادی . واغنه ر مأوایی ترک ایتدیلر قاریسی درسه ده
و واغنه ر وندیکه حرکت ایتدی . بو افتراقدن محزون
اولمقه برابر باشلیجه دوشوندیکی ترستانی اکمال
ایتمک ایدی . یعنی سربسته چالیشه بیلیمک ایچون هم
زوجه سندن وهم کوزل شا کردندن آیرلدیغنه عادتنامون
ایدی « عزلت بکا فوق العاده انی تأثیر ایتدی . کندمده
اک کوزل ، اک درین سکوتی دویورم » دیه یازدی :

ایشته شاه اثرلرک اکمه ییچ و محترمی اولان ترستانک
صورت تکونی ! .. بو یالکز مسعود بر سودانک ترنمی
دکلدر براز دقت ایدیلر سه اوراده تیتزه من احتیاص شیدک
علی العاده عشق حسندن چوق باشقا اولدیغی کورولور .
اکر طاتلیقلر ، خشنودیلر ، لطیف تهورلر ، واسکی زمان
کبی بر آل صیقمقدن آله جق نازک تأثرلری افاده
ایده جک موسیقی ایسته یورسه کز (ماسنه) یه مراجعت
ایده بیلر سکز . لیکن ترستانک یاقیچی و مأیوس موسیقیسندن
بویله برشی بکله میکز . اونک سویله دیکی ئولومسز سومه نک
عدم امکانیدر ، مخلوقلرک برلشمک ایچون بربرنده حل
اولملری لازمدر .

(هه کل) ک دیدیکی کبی « عشقک اوکنده انسان تیتزه ،
چونکه عشق ده بئلك ، او مغموم مستبد ئولور » .

دیکلیمک ترستانله ایزولد ، کیجه نه ترنم ایدیورلر :
« ای ابدی کیجه - طاتی کیجه ! - علوی عشق کیجه سی !
سنک احاطه ایتدیکنک ، سنک کولدیکنک - اضطراب طویماق سزین
سندن ناصل آریله جق : - لیکن بو اضطرابی دفع ایت - طاتی
ئولوم - عشق ئولومی ! - سنک قوجا عکده - سکا وقف وجود
ایتمش - اصلی وقده سی رخاوت - اویانق وظیفه سندن قورتولش ..
چیلغین دکل - طاتی آرزو ؟ - اضطراب سز - طاتی انتظار -
المسز - طاتی عدم ؟ - انتظار سز ، - طاتی ظلمات ؟ - قاچاق سزین -
آرماق سزین ، - یالکز ، ای سوکیلی - دائما برابر - نهایتسز